

— amint nap-nap után olvasható a lapokban	
— az érdekelt lakosság folytonosan beadványokkal ostromolja a tanácsot. Tehát a Kossuth Lajos-sugárut folytatólagos rendezése	440.000 K,
Kálvária-tér feltöltése parkirózás nélkül	66.000 K,
Szent István-tér feltöltése és rendezése	420.000 K,
köztisztasági telephez vezető ut ócska kőanyaggal	108.000 K,
Csongrádi-sugárut rendezése	300.000 K,
Alsótiszapart rendezése	130.000 K,

összesen 1,464.000 K,

vagyis kerek számban *másfél millió korona költséget igényelnek csak azok az utcarendezések, melyeket hevenyében, mint legsürgősebbeket említi a tanács.* A helyzet tehát az, hogy a mérnökség a rendelkezésére álló 620.000, vagyis egyévre mintegy 206.000 koronából programot adni egyáltalán nem tud. Önmagától kénytelen kérdezni, melyikhez is fogjon hát hozzá, vagy egyáltalán: hozzáfogjon-e? Még a kisebb utca rendezésekbe sem mer majd belekezdeni, hiszen például az aránylag igen rövid Liliom-utcának a rendezése is 27.000 koronába kerül, pedig ezt már évek óta sürgetik az ottani lakosok, a Deák Ferenc-utca egy kis szakaszának a rendbehozása 150.000 koronát emészt föl, de mennyi van még ilyen, ugynevezett apróbb utca-rendezés, mind olyan, hogy nem tűr halasztást tovább, mert részint a belváros szívében van, részint forgalmas kocsiközlekedés bonyolódik le rajta.

Szóval: nagyon szomorúan állunk ezzel a három éves városrendezési programmal. Tulajdonképpen sehogyse. Valójában az egész egy tessék-lássék határozat, amely leplezni

egy tessék-lássék határozat, amellyel leplezni *lesz városrendezés*, vagy ha lesz is, annyi, mintha nem lenne. De hová teszik hát azt a rengeteg pénzt mire költi a városi gazdálkodás és mi az oka annak, hogy ennyire jutotunk. Tavaly előtt még egymillió koronát tudott városrendezésre fordítani a város, még tavaly is körülbelül 800.000 koronát szorított ki erre a célra, 1914-ben pedig még *kétszáz-ezer* koronát is alig tud kiperéselni. Miért inette hát takarékosagra a várost a pénzügyi tanácsos, amikor a költségvetést a pénzügyi bizottság elé terjesztette? És miért állítja be a város pénzügyi helyzetét úgy, mintha itt arany folydogálna, ha egyszer *a város létének alapjára* csak 600.000 koronát tudnak fordítani három év alatt. A csatornázott, rendezett és jól világított utcákon épül föl egy egész város, itt kezdődik a városiasság, a kultúra, a fejlett közgazdaság, minden. Eszünkbe jut egy külföldi ur elszomorító, de igen találó mondása, amit akkor hallottunk tőle, miután jól körülnézte a várost:

— Hiszen szép volna itt minden, csak azzal az impresszióval ne kellene eltávoznom innen, hogy a gyönyörű palotákat sokfelé csak térdig érő sáron és vizen át lehet megközelíteni . . .

A sajtóreform a király előtt. Az igazságügyminiszteriumban a sajtóreformra vonatkozó javaslatot elkészítették és mint értesülünk, felküldötték a kabinetirodába. Ő felsége előzetes hozzájárulásának elnyerése céljából. Amint a javaslat ő felsége előzetes szankciójával ellátva visszaérkezik, Balogh Jenő igazságügyminiszter nyomban a képviselőház elé fogja terjeszteni.

a mérges arcu bakter. Gyuri mióta idejött, egyre kereste a falut, valami titokzatos erő megmozdult az apró emberkében, hatalmába kerítette és az esztétitüzdelt foszlányos, víziós sejtelmekkel . . . milyen lehet a tájék, ahonnan az Ágnes jött, ahol a kis parasztlány meseemberei különös, csodálatos dolgaikat elkövették. Egy délután a gyerekek a réten hancuroztak. Pörkölődtek a nap-sütésben, de meztláb és kabát nélkül voltak, nem törődtek a hőséggel. Ágnes felszökött a fiúból és a gyerekeket is felrángatta a rétről. Ugrott egyet és nevetve szólt:

— Gyertek, megmutatom, hogy játszotunk mi odahaza a falun.

A gyerekek körbefogták Ágnes és a kis parasztlány leoldotta a kötényét. Meglobogtatta a gyerekek szeme előtt, megcikáztatta és ujjongva kiáltott:

— Játszunk birkásdit . . . — és nekiugrott az egyik gyereknek, hogy az menten felborult. A gyerek nem sirt, de valamennyien elértették a játékot. Egymásnak ugrottak és öklelték, hempergették egymást. Az apró birkák nem fáradtak és újra-újra összezsaptak Ágnessel. A kis parasztlány Gyuri elé topant. A fiu ijedten nézett a lányra. Ágnes rákacagott, egérfogait feléje csattogtatta és meglobogtatta a kötényét. Ágnes rábámult a mozdulatlan gyerekekre, de újra villogtatta fehér kötényét és rákiáltott Gyurira:

— Hairá! Hairá! — s nekiugrott a fiúnak. Gyuri keményen megállt, hirtelen megnyúlt a teste és Ágnes egész hosszában ráesett a gyerekekre. A kis parasztlány elejtette a kötényét. A két gyermek villámgyors karolással, hang nélkül, ölelkezett. A fejük összeborult, fiatal testük összefonódott s egy két percig így álltak, egymást ölelve, a nap tüzes sugárzásában, a szagos fiúban. Valami történt . . .

Esteledett már, a gyerekek hazamentek. Gagyogtak, szölgittették Ágnes, de az nem

felelt, ment Gyuri mellett, hallgatagon. Átlaboltak már a réten és rájutottak a faluba vezető utra, de a két gyerek csak ballagott, egymáshoz simulva, anélkül, hogy beszélgettek volna. A falu elején kocsizörgés hallatszott és éktelen ludgágogás. A kisebb gyerekek előre, haza szaladtak, ő nekik várniok kellett, míg a kocsi elhalad előttük. Zörrent, döcögött a parasztszekér, raj lud menekült az utjából rémülten. Gágogva felrepültek a magasba és elszáryáltak Ágnes fölött. A kis parasztlány fölemelte a fejét és tágra nyitott szemekkel megbámulta, amint a ludak elhúznak fölötté; pihe, fehér toll kerengett a nyomukban. Ágnes megrántotta Gyuri karját és kipirosodott arccal szólt hozzá:

— Gyuri, én hazamegyek . . . akármit is mond az anyád . . .

Gyurinak remegett a hangja:

— Te Ágnes . . . én elmegyek veled parasztnak.

— Jó.

— Szökjünk meg.

— Jó.

A két gyerek a falu elején megfordult és elindultak az országot felé. Este volt már, a tücskök, a békák muzsikáltak, a tarlón illatosan áradozott a levágott élet. Ágnes megfogta a Gyuri kezét és csendesen, tündérfantómk utján baktattak előre. Ágnes törte meg a csendet és rámutatott az égre:

— Látod Gyuri, az ott a göncölszekér . . .

KALEIDOSZKOP

Szeged, október 11.

A TEHETETLEN PARASZTVÁROS.

Érlelődnek a közdolgok, mint Péter-Pál táján a sárguló kalász. Érlelődnek, habár ez az érés a hordóban erjedő, fortyogó, siftergő bormust lázadozásához hasonlatos. A gazdálkodás régi rendszerétől való eltérés első gondolatára haragos suhogással támadnak föl az ó-világ szellemei, hogy elriasszák a szent hagyományok megtépázóit, akik hozzá mertek nyulni az ősrégi kun-puszták felosztásának kérdéséhez is, holott Mátyás király adománylevele óta erről még soha szó nem esett.

De hát hiszen épen ebben van a baj. Szeged megmarad ezentul is parasztvárosnak, mely fölött észrevétlenül suhan el az idők szele. Hogy amoda lenn a Bánátban szorgalmas svábok egészen más gazdálkodási rendszert követnek, hogy a kis Zsombolyán több vetőgépet lehet találni, mint az egész nagy Alföldön, hogy Nyergesújfalun a Demtsinskij-féle módszer szerint hatszor annyit terem a gabonaföld, mint nálunk, hogy Amerikának sokkal szárazabb vidékeit paradicsommá varázsolta a Campbell-féle nedvesség-konzerváló talajművelési eljárás, — mindez nem érdekel minket, kik egészen jól érezzük magunkat a pótagók és vámok kényelmes pocsolyájában és eszünk ágában sincs, hogy eddigi életrendünkön változtassunk.

A város nagy földbirtokának értékesítése gondolatát kereken visszautasította a féltékeny hagyománytisztelet. Pedig hát nem Szeged lenne az első, mely ehhez az eszközöz nyul. Kecskemét városa mintegy száz év óta parcelláz már és ez alatt az idő alatt ötvenezer holdat osztott ki saját polgársága között. Még van ötvenezer holdja és állandóan osztogatja azt is, mindig a jelentkező földszükséghez képest s e végtelen fontosságú szociális munkája azt eredményezte, hogy *határában egyetlen egy nagybirtok sincs*, kisbirtokosainak számaránya pedig olyan kedvező, hogy ahhoz hasonlót hiába keressünk az oly fényes mezőgazdasági fejlődésű Északnémetországban és Franciaországban! A céltudatos gazdasági politikának eredménye az, hogy a kecskeméti gyümölcs ma elsőrendű élvezeti cikk a bécsi piacon és hogy Kecskemétnek virágzó állattenyésztése van, mely szinte évről-évre nő nemzetgazdasági jelentőségében. Am ott a város gazdasági tanácsnoka jár elől a példával. Egész svájci gulyákat hozat, bocharai és angorai kosokat szerez be és a város maga kezdi meg 1907-ben a karakul-juhászatot, mely ma mintaszerű és gazdagon jövedelmező.

Mit nem tesz egy lángoló lélek, egy nyugodt és okos fő, melynek gondolatai, fájdalom, már végkép kiégtek! Mit nem tesz egy Kada Elek, a maga irodalmi képzettségét, európai látókörét a bugaci homoksivatagban elszőró gazdag öntudat! Lelket és értelmet ad a sivár gondolatatlanságnak és kenyeret százezrek kezébe . . .

SALVATOR

kiváló bőr- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnek, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyúvíz.

— Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Székes-Lipóci Salvatorforrás-világos
Budapest, V., Radóczy-park 1. sz.